

[P. Munch.]

Generaler er den, at det ene er begæret fra et Rigsdagsudvalg og oversendt fra Ministeriet. Ja, før dette sker, vil formodentlig Admiral Rechnitzers Forslag heller ikke blive kendt; og hvis denne Formalitets Iagttagelse er tilstrækkelig til at fjerne Forskellen mellem de to Forslags Stilling i det konservative Folkepartis Bevidsthed, skal jeg for mit Vedkommende være tilfreds dermed.

Men jeg vil tilføje, at selve dette, at man overhovedet fremkalder disse militære sagkyndiges Forslag, er en lidt ejendommelig Maade at behandle disse Spørgsmaal paa. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa dette i Udvalget, at selv om der nu er nogen Forskel mellem dette, og at Marineministeriets Direktør muligvis bliver kaldet til at stille Forslag afvigende fra sin Ministers, er der i Virkeligheden ogsaa noget højst ejendommeligt i dette, at man fra et Udvalg i Rigsdagen overfor den ansvarlige Minister paakalder Forslag fra de uansvarlige Chefer for Hær og Flaade. (*Fraenkel: Fremkalder Forslag; det gør vi jo hvert Øjeblik!*). Ja, det gør man undertiden, efter min Mening alt for hyppigt; og jeg for min Del har mange Gange beklaget, at man vælger en saadan Fremgangsmaade fra Rigsdagens Side eller fra visse Partiers Side. Hvis Ministeren havde afvist Udvalgets Krav, vilde han efter min Mening forfatningsmæssigt have været fuldt berettiget dertil. Jeg for min Del vilde i al Fald ikke have ført nogen Klage derover.

Jeg ser ikke nogen afgørende Forskel mellem Admiral Rechnitzers Stilling og de høje Officerers, som her er Tale om. Ganske vist sidder Admiral Rechnitzer i Marineministeriet, men han deltager samtidig i det politiske Liv. Under den Periode, da vi havde den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (L. Rasmussen) som Forsvarsminister, saa man hyppigt det Skuespil, at Forsvarsministeren drog ud i Landet og forsvarede sit Forslag; og umiddelbart derefter fik som Venstres Taler, tilkaldt af Partiet Venstre, hvad enten det nu var ved Topartimøder eller Firepartimøder, Marineministeriets Direktør Ordet og paaviste med al den Sagkundskab — den meget store Sagkundskab —, som Marineministeriets Direktør sidder inde med, hvorledes dette Forslag ikke var af en blot nogenlunde tilfredsstillende Karakter. Da Marineministeriets Direktør vel paa mange Punkter har været med til at udforme Forslaget, har han vel

ikke haft særlig svært ved at finde de svage Punkter i det.

Men hvis man vil anse denne Ordning og Tilstand for en i sig selv vanskelig Tilstand, ser jeg ikke, vi er en Smule bedre stillet i det Øjeblik, vi nu gaar til Forhandlingen her med det Forhold, at paa den ene Side foreligger Forsvarsministerens Forslag og paa den anden Side et Forslag underskrevet af Generalstabens Chef, og Generalstabens Chef er et fremragende Medlem af det samme Parti i Rigsdagen, den højtærede Ministers Parti. Og naar vi nu kommer til Møder ude rundt om i Landet, ved jeg ikke, om vi skal se dette, at det konservative Folkeparti til Forhandling af disse Spørgsmaal tilkalder som deres Taler et Medlem af Partiet Venstre, Generalstabens Chef, for at bekæmpe den højtærede Ministers Forslag. (*Holger Andersen: Det er ikke nødvendigt!*). Det er ikke nødvendigt, siger det ærede Medlem, men det kan være, det konservative Folkeparti til given Tid alligevel vil sætte Pris paa det. Men selv om man ikke tilkalder ham personlig, ved vi allerede, at man angriber Ministerens Forslag med de Argumenter, som Generalstabschefen har overdraget til et Rigsdagsudvalg.

Efter mit Skøn er der noget besynderligt i alt dette, men saaledes er Verden i Øjeblikket, og vi maa tage de Vilkaar, hvorunder disse politiske Forhandlinger føres, blot ser jeg ikke, at der er saa uhyre Grund til Forargelse over det ene, naar man selv er saa forfærdelig glad over det andet. Jeg kunde ønske, at begge Dele maaske havde faaet en noget andet Form og Karakter, men nu er vi inde i det, og saa maa vi tage Følgerne af den Maade, hvorpaa dette har formet sig.

Naar vi ellers spørger om det Forslag, der foreligger fra den militære Sagkundskab, Generalerne og Admiralerne, er det mit Skøn, at dette Forslag ikke har nogen Udsigt til at blive gennemført. Forslaget kræver omkring ved 55 Mill. Kr.; man kan ved alle disse Ting diskutere lidt om selve Beløbet, om dette Forslag tror jeg dog, man maa erkende, at det Krav til Venstre, at Venstre skulde vedtage det, vilde anspænde det højtærede Parti over Evne, det vilde ikke være muligt at faa en Tilslutning dertil.

Jeg tror heller ikke, at Forslaget gennem sin egen indre Styrke er den højtærede Forsvarsministers Forslag i den Grad overlegent, at der vil være nogen virkelig Grund til at foretrække det frem derfor.